

NATURA 2000

TIETOLOMAKE

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

TIETOLOMAKE

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

1. ALUEEN TUNNISTUS**1.1. TYYPPI**

B

1.2. ALUEEN KOODI

FI0500024

1.3 ALUEEN NIMI:

Lietvesi

1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA

199610

1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA**1.6. VASTUUTAHO:**

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:

Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:

Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:

199808

Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (*):

Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:

201504

Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:

Asetus 354/2015

Huomautus/huomautukset (**):

(*) (*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(**) (**) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

2. ALUEEN SIJAINTI

2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste

27,9925

Leveysaste

61,4556

2.2 PINTA-ALA (ha):

19271,00

2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

2.4 PITUUS (km):

2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKOODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi

FI1C

FI1D

Unionin alueen nimi

Etelä-Suomi

Pohjois- ja Itä-Suomi

2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

☐ Alppivyöhyke (% (*))	☒ Boreaalinen vyöhyke (% (*))	☐ Välimeren vyöhyke (% (*))
☐ Atlantin vyöhyke (% (*))	☐ Mannervyöhyke (% (*))	☐ Pannonian vyöhyke (% (*))
☐ Mustanmeren vyöhyke (% (*))	☐ Makaronesian vyöhyke (% (*))	☐ Arovyöhyke (% (*))

(*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIET SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

Liitteen I mukaiset luontotyytit						Alueen arviointi			
Koodi	PF	NP	Pinta-ala (ha)	Luolat (lkm)	Tietojen laatu	A B C D	A B C		
						Edustavuus	Suhteellinen pinta-ala	Suojelu	Yleisarviointi
7140			2		M	C	C	C	C
8220			1,5		P	B	C	B	C
8230			100		P	B	C	B	C
9010			40		G	C	C	C	C
9050			0,5		G	C	C	C	C
9060			200		M	B	C	B	B
91D0			2		G	C	C	C	C

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppi esiintyy sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisen tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

Laji			Alueen populaatio					Alueen arviointi						
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Tietojen laatu	Popu-laatio	Suojelu	Eristy-neisyys	Yleis-arv.	
					Tyyppi	Minimi								Maks.
M	1355	Lutra lutra			p				p	DD	C	B	C	C
M	6306	Pusa hispida saimensis			p	8	10	i		G	B	B	C	A

3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

Laji			Alueen populaatio					Perustelut					
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Liite		Muut luokat		
					Minimi	Maksimi			IV	V	A	B	C
F		Salmo salar m. sebago (järvilohikannat)						V			X		
F		Salmo trutta m. lacustris						V			X		
F	1109	Thymallus thymallus						R		X			X
I		Leptura maculata						P			X		
I	1038	Leucorrhinia albifrons						P	X				
L		Lobaria scrobiculata						V			X		
P		Pulsatilla vernalis						P			X		

Ryhmä: A = Sammakkoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkälät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalissa annettua koodia.

S: Merkitään "kyllä", kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään "x", jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r = pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään "pysyvä")

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endeemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaatin perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = "Ei tietoja" (tätä luokkaa käytetään vain, jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

4. ALUEEN KUVAUS

4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

Koodi	Luontotyyppiluokka	Peittävyys (%)
N05	Kivikot, soraikot, somerikot, merenrantakalliot ja pienet saaret	2
N06	Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet	92
N07	Suot ja rantakasvillisuus	0
N16	Lehtipuumetsät	0
N17	Havupuumetsät	4
N19	Sekametsät	2
LUONTOTYYPPIEN KOKONAISPEITTÄVYYS		100 %

ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Lietvesi on avointen selkävesien ja laajan monipuolisen saariston muodostama kokonaisuus, johon kuuluu varsinaisen Lietveden lisäksi alueita Petraselältä ja Liittokivenselältä. Alue on tärkeä saimaannorpan elinalue. Se on myös geologisesti merkittävä.

Alueen kallioperä on migmatiittejä ja kiillegneissisiä. Alueella on myös murroslaaksoja, jotka aiheuttavat rantojen jyrkkyyttä. Alueen läpi kulkee etelä-pohjoissuunnassa harjujakso. Harjujakson alueella on edustavia hiekkarantoja. Geologiset muodostelmat ovat erityisen arvokkaita Rokansaareissa, jossa on komeita hiekkarantoja ja laaja alue korkeita harjuselänkaita, suppia ja muita harjumuodostelmia.

Lietvesi on Saimaan osa, ja siihen purkautuu vesiä Puumalansalmesta ja pohjoisesta Luonterista. Lietvesi kuuluu järviruokotyyppiin.

Alueen metsät ovat harjujaksolla etupäässä karuja ja kuivia kankaita. Muualla rantojen karut kalliomänniköt vaihtelevat saarten sisäosien rehevämpien, usein kaskivaikutteisten metsien kanssa.

Lietvesi on saimaannorpan elinaluetta. Siellä on myös useita järvikutuisen harjuksen kutupaikkoja. Linnuston näkyvin piirre on lökkikoloniat, joita alueella on useita. Kalatiiraluotoja alueella on myös useita.

Alueen maisemat vaihtelevat selkävesien avarista maisemista sisäsaariston sokkeloisuuteen. Murroskohtien rantakalliot ovat jyrkkiä ja harjujakson hiekkarannat loivia ja laajoja. Alueen keskellä oleva saaristo on asuttua, ja sinne on lossi- ja tieyhteys. Useissa saarissa on nähtävissä kaskeamisen ja laiduntamisen vaikutuksia.

4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Lietvesi on tärkeä saimaannorpan elinalueena, mutta sillä on merkitystä myös melko luonnontilaisen ja karun järviluonnon säilymiselle. Alueella on myös arvokkaita geologisia muodostelmia. Alueella on arvioitu olevan noin 8-10 norppaa.

Alueen ympäristössä on runsaasti matkailuyrityksiä ja loma-asuntoja. Vesi- ja jääliikenne on vilkasta. Alueen läpi kulkee Saimaan syväväylä. Populaation pieni koko ja pirstoutuneisuus on norpan osalta uhkatekijä.

Suojelutavoitteen määrittely:

Kaikki tietolomakkeen taulukossa 3.1 mainitut luontotyypit ja taulukossa 3.2 mainitut lajit kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

- Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys,
- Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla,
- Luontotyyppien tai lajien elinympäristön laatua tai lajien populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenpitein

4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN**Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen**

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)
H	E01.04		i				
H	G01.03		i				
H	F02.03		i				
H	U		b				
H	M01.01		b				

Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTU-MINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)
M	E01.03		i				
M	D05		i				
M	F02		i				
M	G05		i				
L	E01.03		o				
M	E01.04		o				
L	D03.02		o				
L	G05		o				
L	H01		o				
M	D03.02		i				
M	F02.01		b				
L	G01		i				
L	E04		i				

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Typpikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)

	Tyyppi	(%)
Julkinen	Kansallinen/ liittovaltion taso	1
	Valtio/maakunta	
	Paikallinen/ kunnallinen	
	Muu julkinen	
	Yhteisomistus	
	Yksityinen	99
	Ei tiedossa	
	Yhteensä	100

4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)

Heikkilä, T. & Heikkinen, I (toim). 1992: Rantojensuojeluohjelman alueet. Selvitys 97/1991. Ympäristöministeriö. Ympäristönsuojeluosasto. Helsinki. 141 s. (Julkaistu artikkeli, avainsanat: meri- ja järviluonto, rannat, rantojensuojelu, luonnonsuojelu)

Tietokantatäydennys 2016:

Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS ja YSAGIS -tietokannat, luontotyyppi-aineisto 15.11.2013.

Suomen ympäristökeskus 2013: Hertta (Eliölajit-tietojärjestelmä) 1.1.2013

Ympäristöhallinto 2014. Suomen raportti EU:lle luontodirektiivin toimeenpanosta lajeittain ja luontotyypeittäin 2007-2012. [Viitattu 2014.] www.ymparisto.fi/Luontodirektiivinluontotyyppiraportit.

Metsähallitus 2014: Saimaannorppa. <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Lajitjaluontotyypit/Uhanalaisetelaimet/Saimaannorppa/Sivut/Saimaannorppa.aspx>

Suomen raportti EU:n komissiolle luontodirektiivin toimeenpanosta kaudelta 2007-2012 http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Luonto_ja_lintudirektiivien_lajit/Luontodirektiivin_lajiraportit

Linkit:

5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)

5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLA TASOLLA

Koodi	Peittävyys (%)
FI00	99
FI16	0

5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

Tyyppin koodi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
---------------	-------------	--------	----------------

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

Tyyppi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
--------	-------------	--------	----------------

5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Pääosin rantojensuojeluohjelman aluetta. Kohde sisältää myös yksityismaiden luonnonsuojelualueita. Rajaus perustuu Puumalan Lietveden-Suur-Saimaan osayleiskaavaan sekä Suur-Saimaan osayleiskaavaan. Lisäalueina on norpan liikkumisväyliä Koskenselältä, Vesijaosta, Niinivedeltä ja Pajusaarenselältä. Lisäaluetta on myös Rokansaaren itäosa.

Pääasialliset toteutuskeinot maa-alueilla: rakennuslaki, luonnonsuojelulaki
Toteutustilanne: osin yksityismaiden luonnonsuojelualueita, suurimmaksi osaksi toteutettu

Pääasialliset toteutuskeinot vesialueilla: maastoliikennelaki, vesiliikennelaki, kalastuslaki, sopimus
Toteutustilanne: alueella on tehty vapaaehtoisia kalastuksenrajoitussopimuksia. Kalastusta on rajoitettu valtioneuvoston asetuksella.

6. ALUEEN HOITO

6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Metsähallitus

6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

Kyllä

Nimi: Lietveden ja Luonterin Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. Metsähallitus 2009.

Linkki:

Ei, mutta valmisteilla

Ei

6.3 SUOJELUTOIMET

7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

Kyllä

Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).